

Nogmaals El Niño

In het nummer van maart schreef ik u dat onze collega-imkers in Nieuw Zeeland weinig goeds verwachten van El Niño. Ik ben dan altijd nieuwsgierig hoe dat afloopt. The New Zealand Beekeeper van februari meldt daarover niet veel goeds. De afgelopen drie zomermaanden waren overstromingen en stortbuien de voornaamste verschijnselen van El Niño. In andere delen van het land woei een harde droge westenwind zonder enige neerslag, de grootste droogte sinds 50 jaar. Geen gemakkelijke omstandigheden voor een productieve bijenhouderij.

180

Etherische oliën

Het gebruik van etherische oliën is niet zo nieuw is als het wel lijkt. In februari 1991 verscheen er in de ADIZ een bericht over goede bestrijdingsresultaten met wintergroenolie. Het gaat daarbij over een combinatie van het blazen van warme lucht door het bijenvolk met behulp van de zogenaamde thermo-box en het gelijktijdig laten verdampen van de olie. Het bestrijdingsresultaat is prima. Zelfs jonge mijten in het broed werden tot 83% gedood. Een Belgische imker werkt al 6 jaar met deze methode met goede resultaten. Er zijn drie toepassingen per jaar nodig. De eerste na het slingeren van de zomerhoning, daarna in oktober en tenslotte nog een keer in de winter. Een uitgebreide beschrijving van de methode en recepten voor gebruik vindt u in het

Maandblad van de Vlaamse imkersbond, 1998/2.

Gemanipuleerd koolzaad

Er zijn planten die hun eigen insecticide produceren. Genen van zulke planten zijn overgebracht in koolzaad waarmee die ene koolzaadsoort nu ook over deze eigenschap beschikt. Deze stof is in het plantensap aanwezig. In Frankrijk wordt onderzoek gedaan om te zien of er effect is op bijen die deze planten bezoeken en of er invloed is op de larven die met deze nectar gevoerd worden. Ook interessant is de vraag wat er gebeurt als stuifmeel van deze planten terechtkomt op aan koolzaad verwante gewassen in de vrije natuur. Krijgen die dan ook deze eigenschappen? Genetische manipulatie begint voor mij steeds meer te lijken op de doos van Pandora. Voor de oude Grieken bevatte deze doos eindeloos veel rampspoed.

Bron: Beekeeping, jan. '98.

Met suiker betere bestuiving

Voeren bevordert de broedaanzet en vervolgens de stuifmeeldracht. Dat is weer goed voor een betere bestuiving. Zo is de bestuiving pas na enige tijd te verbeteren. Het kan echter ook sneller. Bijen halen de grootste hoeveelheid stuifmeel als ze gevoerd worden met 3 liter suikerwater van 50%. Dagelijks of eenmaal per 2 dagen. De beste tijd om te voeren is tussen 9.00 en 13.00 uur. De volgende veronderstelling maakt dit verschijnsel begrijpelijk. Door op deze manier te voeren zijn er weinig huisbijen die zitten te wachten om nectar aan te nemen van nectarhaalsters. Deze kunnen dan hun nectar niet kwijt en schakelen over naar het halen van stuifmeel. Dat kunnen ze zelf opbergen. Wordt er meer dan drie liter gevoerd dan gaan teveel bijen werken aan de opslag daarvan en zijn dan niet meer beschikbaar voor stuifmeeldracht.

Bron: The New Zealand Beekeeper, febr. '97.

Nostalgie

Schotland was tot nu toe nog vrij van varroamijten. In september 1997 is de mijt ontdekt in de Schotse plaatsen Canonbie, Dunblane en Golspie. De besmetting is veroorzaakt door illegaal reizen met bijen vanuit Engeland. Altijd hetzelfde! Nu kunnen Schotse imkers wasmul insturen voor onderzoek op varroa.

Bron: The Scottish beekeeper, jan. '98.

Nog meer varroamijt

W.J. Boot, J.N.M. Calis, J. Beetsma en Vietnamese collega's hebben mijten uit *Apis cerana* volken (de oorspronkelijke gastheer van de mijt) ingevoerd in *Apis mellifera* volken. Slechts 10% van die mijten bleek zich voort te planten. Bij de invoer van mijten uit *Apis mellifera* volken in *Apis cerana* volken bleek 80% van de mijten zich voort te planten. Zijn er dan misschien twee soorten varroamijten? Een agressieve en een mindere agressieve soort? Ergens in de vijftiger jaren heeft zich blijkbaar een genetische verandering voltrokken waardoor de mijt zich in de *mellifera* volken kon ontwikkelen. Deze beschikten toen niet meer over voldoende natuurlijke weerstand. Er zijn in Azië gebieden waar al meer dan 100 jaar *cerana*'s en *mellifera*'s zonder problemen in hetzelfde gebied leefden. Dit zou het verhaal bevestigen van Aziatische imkers die beweren vroeger goed met varroamijten in de *mellifera* volken te kunnen werken totdat de mijt een desastreuze parasiet werd. *Bron: Beekeeping, jan.*